
Plenarhandling

B8-1230/2016

16.11.2016

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

i enlighet med artikel 123.2 i arbetsordningen

om teckenspråk och professionella teckenspråkstolkare
(2016/2952(RSP))

Ádám Kósa, David Casa, Algirdas Saudargas, Marek Plura, Csaba Sógor, Romana Tomc, Deirdre Clune, Jeroen Lenaers, Sofia Ribeiro, Verónica Lope Fontagné, Jérôme Lavrilleux, Anne Sander, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Rosa Estaràs Ferragut, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein
för PPE-gruppen

Vilija Blinkevičiūtė, Jutta Steinruck, Olga Sehnalová, Brando Benifei, Elena Gentile, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Sergio Gutiérrez Prieto, Javi López, Georgi Pirinski, Costas Mavrides
för S&D-gruppen

Helga Stevens, Jana Žitňanská, Mark Demesmaecker, Roberts Zile, Arne Gericke, Ruža Tomašić, Geoffrey Van Orden, Angel Dzhambazki, Anthea McIntyre, Vicky Ford, Daniel Dalton, Raffaele Fitto
för ECR-gruppen

Marian Harkin, Sophia in 't Veld, Urmas Paet, Paavo Väyrynen, Marielle de Sarnez
för ALDE-gruppen

Terry Reintke, Philippe Lamberts, Helga Trüpel, Indrek Tarand
för Verts/ALE-gruppen

Laura Agea, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas
för EFDD-gruppen

Europaparlamentets resolution om teckenspråk och professionella teckenspråkstolkare (2016/2952(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution,

- med beaktande av artiklarna 2, 5, 9, 10, 19, 168 och 216.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och artiklarna 2 och 21 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av sina resolutioner av den 17 juni 1988 om teckenspråk för döva¹ och av den 18 november 1998 om teckenspråk²,
- med beaktande av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess ikraftträdande i EU den 21 januari 2011 enligt rådets beslut 2010/48/EG av den 26 november 2009 om ingående från Europeiska gemenskapens sida av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning³,
- med beaktande av sin resolution av den 7 juli 2016 om genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, med särskilt beaktande av de avslutande iakttagelserna från FN:s kommitté för konventionen⁴,
- med beaktande av allmänna kommentar nr 4 från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning om rätten till inkluderande utbildning⁵,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet (direktivet om likabehandling)⁶,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer⁷,
- med beaktande av sin resolution av den 12 april 2016 om Erasmus+ och andra verktyg för att främja rörligheten inom yrkesutbildningen – ett upplägg för livslångt lärande¹,

---

¹ EGT C 187, 18.7.1988, s. 236.

² EGT C 379, 7.12.1998, s. 66.

³ EUT L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁴ Antagna texter, P8_TA(2016)0318.

⁵ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

⁶ EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁷ EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.

- med beaktande av Europeiska ungdomsforumets policydokument om jämställdhet och icke-diskriminering²,
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 2 december 2015 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (COM(2015)0615),
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 3 december 2012 om tillgängligheten till offentliga myndigheters webbplatser (COM(2012)0721),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden³,
- med beaktande av läranderesultaten och bedömningsriktlinjerna från det europeiska forumet för teckenspråkstolkare (Efsli) om lika möjligheter till utbildning för teckenspråkstolkare och högkvalitativa tjänster för döva runtom i EU⁴,
- med beaktande av Efslis/den europeiska dövorganisationens (EUD) riktlinjer för teckenspråkstolkare vid internationella sammanträden/EU-sammanträden⁵,
- med beaktande av Internationella konferenstolkförbundets (AIIC) riktlinjer för tolkar av talat språk som arbetar i blandade grupper⁶,
- med beaktande av Efslis rapport om rätten till teckenspråkstolkning vid arbete eller studier i utlandet⁷,
- med beaktande av artikel 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Som fullvärdiga medborgare har alla personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor och barn, inbegripet döva och personer med nedsatt hörsel, däribland de som använder teckenspråk och de som inte gör det, lika rättigheter och har rätt till oförtytterlig värdighet, likabehandling, självständigt boende, självständighet och ett fullständigt deltagande i samhället.
  - B. Enligt EUF-fördraget ska EU bekämpa all diskriminering på grund av funktionshinder vid utformningen och genomförandet av sin politik och verksamhet (artikel 10). EU kan dessutom anta lagstiftning mot sådan diskriminering (artikel 19).
  - C. Artiklarna 21 och 26 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna förbjuder uttryckligen all diskriminering på grund av funktionshinder, och föreskriver att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhället på lika villkor.

¹ Antagna texter, P8_TA(2016)0107.

² http://www.youthforum.org/assets/2016/04/0099-16_Policy_Paper_Equality_Non-discrimination_FINAL2.pdf

³ EUT L 280, 20.10.2010, s. 1.

⁴ <http://efsli.org/publications>

⁵ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/SL-Interpreter-Guidelines.pdf>

⁶ <http://aiic.net/page/6701/guidelines-for-spoken-language-interpreters-working-in-mixed-teams/lang/1>

⁷ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The-right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or-studying-abroad.pdf>

- D. Det finns omkring en miljon döva teckenspråksanvändare i EU¹ och 51 miljoner personer med nedsatt hörsel², varav många också är teckenspråksanvändare.
- E. Nationella och regionala teckenspråk är fullfjädrade naturliga språk med sin egen grammatik och syntax på samma sätt som talade språk³.
- F. EU:s flerspråkighetspolitik främjar inläring av främmande språk, och ett av målen är att samtliga européer ska tala två språk utöver sitt modersmål. Inläring och främjande av nationella och regionala teckenspråk skulle kunna bidra till att uppnå detta mål.
- G. Tillgänglighet är en förutsättning för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva självständigt och delta fullt ut och på lika villkor i samhället⁴.
- H. Tillgänglighet begränsar sig inte bara till den fysiska miljön utan omfattar även tillgång till information och kommunikation, bland annat i form av tillhandahållande av innehåll på teckenspråk⁵.
- I. Professionella teckenspråkstolkare är likvärdiga med tolkar av talat språk i fråga om uppdrag.
- J. Situationen för teckenspråkstolkare skiljer sig åt mellan medlemsstaterna, och kan vara allt från informellt familjestöd till professionella universitetsutbildade och fullt kvalificerade tolkar.
- K. Det råder brist på kvalificerade och professionella teckenspråkstolkare i samtliga medlemsstater, och andelen teckenspråksanvändare i förhållande till teckenspråkstolkare varierar mellan 8:1 och 2 500:1 med ett genomsnitt på 160:1⁶.
- L. En framställning⁷ har ingetts där man begär att parlamentet ska tillåta att framställningar inges på EU:s nationella och regionala teckenspråk.
- M. I Bryssel förklaringen om teckenspråk i EU⁸ främjas en icke-diskriminerande strategi för användningen av naturliga teckenspråk, såsom krävs enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, vilken har ratificerats av EU och alla EU-medlemsstater utom en.
- N. Nivån och kvaliteten på textning inom statlig och privat television skiljer sig avsevärt mellan medlemsstaterna, med allt från mindre än 10 procent till nästan 100 procent och

---

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-511_en.htm

² European Federation of Hard of Hearing People (EFHOH) http://www.efhoh.org/about_us

³ Brentari, D., ed. (2010). *Sign Languages*. Cambridge University Press.

Pfau, R., Steinbach M. & Bencie W., eds. (2012). *Sign Language: An International Handbook*. De Gruyter.

⁴ Allmän kommentar nr 2, kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning, CRPD/C/GC/2. Tillgänglig på: [https://documents-dds-](https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement)

[ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement](https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement)

⁵ FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 9.

⁶ Wit, M. de (2016, kommande). *Sign Language Interpreting in Europe*, 2016 års utgåva.

⁷ Framställning nr 1056-16.

⁸ Bryssel förklaringen (2010), den europeiska dövorganisationen (EUD), http://www.eud.eu/files/8514/5803/7674/brussels_declaration_FINAL.pdf

med högst varierande kvalitet¹. Det saknas uppgifter i de flesta medlemsstater i fråga om nivån på teckenspråkstolkning inom television.

- O. Utvecklingen av ny språkteknik skulle kunna bli till nytta för teckenspråksanvändare.
- P. Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning utgör underlåtelse att vidta skäliga anpassningsåtgärder diskriminering, och enligt direktivet om likabehandling måste skälig anpassning tillhandahållas för att garantera att principen om likabehandling iakttas.
- Q. Döva, dövblinda eller personer med nedsatt hörsel har för närvarande ingen direkt tillgång till kommunikation med Europaparlamentets ledamöter och EU:s handläggare, och vice versa när det gäller döva eller personer med nedsatt hörsel inom EU-institutionerna.

Kvalificerade och professionella teckenspråkstolkare

1. Europaparlamentet betonar att det behövs kvalificerade och professionella teckenspråkstolkare, och att detta behov kan tillgodoses endast genom
  - a) officiellt erkännande av nationella och regionala teckenspråk i medlemsstaterna och inom EU-institutionerna,
  - b) formell utbildning (på universitetsnivå eller liknande, som är likvärdig med tre års studier på heltid och motsvarar den utbildning som krävs av tolkar av talat språk)²,
  - c) registrering (officiella system för ackreditering och kvalitetskontroll, såsom fortlöpande yrkesutveckling),
  - d) formellt erkännande av yrket.
2. Europaparlamentet erkänner att teckenspråkstolkning med god kvalitet
  - a) förutsätter en objektiv kvalitetsbedömning där alla berörda parter medverkar,
  - b) bygger på yrkeskvalifikationer,
  - c) sker under medverkan från expertföreträdare för de döva.
3. Europaparlamentet erkänner att teckenspråkstolkning är en yrkesverksamhet som kräver lämplig ersättning.

Åtskillnad mellan tillgänglighet och skälig anpassning³

4. Europaparlamentet uppskattar att tillgängligheten blir till nytta för vissa grupper och bygger på en uppsättning normer som genomförs successivt.

---

¹ EFHOH (2015). *State of subtitling access in EU*. Tillgänglig på: http://media.wix.com/ugd/c2e099_0921564404524507bed2ff3648781a3c.pdf

² Efsli (2013). *Learning Outcomes for Graduates of a Three Year Interpreting Training Programme*.

³ CRPD/C/GC/4, punkt 28.

5. Europaparlamentet är medvetet om att man inte kan försvara att man inte erbjuder tillgänglighet med att hänvisa till att detta vore oproportionerligt eller oskäligt betungande.
6. Europaparlamentet erkänner att skälig anpassning hänför sig till enskilda personer och kompletterar skyldigheten att bereda tillgänglighet.
7. Europaparlamentet konstaterar att en enskild person kan begära åtgärder för skälig anpassning även om skyldigheten att bereda tillgänglighet har fullgjorts.
8. Europaparlamentet inser att tillhandahållandet av teckenspråkstolkning kan vara antingen en tillgänglighetsåtgärd eller en åtgärd för skälig anpassning, beroende på situationen.

Tillgänglighet

9. Europaparlamentet betonar att döva, dövblinda och personer med nedsatt hörsel måste få tillgång till samma information och kommunikation som andra människor får, vilket ska ske med hjälp av teckenspråkstolkning, textning, taligenkänning och/eller alternativa former av kommunikation, också muntliga tolkar.
10. Europaparlamentet framhåller att offentliga tjänster och myndigheternas tjänster, inklusive deras innehåll på internet, måste göras tillgängligt via levande förmedlare, såsom teckenspråkstolkare på plats, men också via alternativa internetbaserade tjänster och distanstjänster, när så är lämpligt.
11. Europaparlamentet upprepar sin fasta föresats att göra den politiska processen så tillgänglig som möjligt, också genom att stå till tjänst med professionella teckenspråkstolkare. Parlamentet konstaterar att detta innefattar val, offentliga samråd och andra evenemang, enligt vad som är lämpligt.
12. Europaparlamentet betonar att språktekniken får en allt större roll för att alla ska få lika tillgång till det digitala området.
13. Europaparlamentet erkänner vikten av miniminormer för att säkerställa tillgängligheten, framför allt mot bakgrund av ny och framväxande teknik, såsom internetbaserade tjänster för teckenspråkstolkning och textning.
14. Europaparlamentet konstaterar att det visserligen är medlemsstaterna som är behöriga för tillhandahållandet av hälso- och sjukvård, men att man då bör uppmärksamma behoven hos patienter som är döva och dövblinda, eller har nedsatt hörsel, genom att tillhandahålla professionella teckenspråkstolkare och utbildning i medvetenhet för personalen, varvid särskild uppmärksamhet bör ägnas kvinnor och barn.
15. Europaparlamentet erkänner att döva och dövblinda, liksom personer med nedsatt hörsel kan tillförsäkras tillgång till rättslig prövning på lika villkor endast med hjälp av lämpligt kvalificerade och professionella teckenspråkstolkare.
16. Europaparlamentet är medvetet om hur viktigt det är med exakta och precisa tolknings- och översättningstjänster, framför allt inför domstol och i andra juridiska sammanhang.

Parlamentet upprepar därför vikten av specialiserade och högkvalificerade teckenspråkstolkare, framför allt i dessa sammanhang.

17. Europaparlamentet betonar att personer med funktionsnedsättning behöver ökat stöd och särskilda åtgärder, såsom teckenspråkstolkning och textbaserad katastrofinformation som finns att tillgå i realtid, i situationer av väpnad konflikt, humanitära katastrofer och naturkatastrofer¹.

Sysselsättning och utbildning

18. Europaparlamentet konstaterar att det måste vidtas åtgärder för skäligen anpassning, där det också ingår tillhandahållande av professionella teckenspråkstolkare, för att säkerställa lika tillgång till sysselsättning och utbildning.
19. Europaparlamentet framhåller att man måste gå ut med balanserad och helhetsbetonad information om teckenspråket och vad det innebär att vara döv, så att föräldrarna kan göra väl underbyggda val, med barnens bästa som ledstjärna.
20. Europaparlamentet betonar att program för tidigt ingripande är utslagsgivande för att barn ska kunna utveckla livskunskaper, också i form av språkkunskaper. Parlamentet konstaterar dessutom att det i dessa program helst bör finnas döva förebilder.
21. Europaparlamentet framhåller att elever som är döva och dövblinda eller har nedsatt hörsel, samt deras föräldrar, med hjälp av förskoleverksamhet och i skolorna måste få möjlighet att lära sig det nationella eller regionala teckenspråket i sin omgivning².
22. Europaparlamentet understryker att åtgärder måste vidtas för att erkänna och främja de dövas språkidentitet³.
23. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att uppmuntra inläringen av teckenspråk på samma sätt som främmande språk.
24. Europaparlamentet betonar att kvalificerade teckenspråkstolkare och undervisningspersonal som behärskar teckenspråk och har färdigheter att arbeta ändamålsenligt i miljöer med tvåspråkig inkluderande undervisning utgör ett väsentligt inslag för att barn och unga vuxna som är döva ska ha framgång i skolarbete och studier, och leder till att undervisningsresultaten blir bättre, liksom också att arbetslöshetssiffrorna på lång sikt går ned.
25. Europaparlamentet understryker den utbredda avsaknaden av tvåspråkiga läroböcker och läromaterial i tillgängliga format och språk.
26. Europaparlamentet kräver att principen om fri rörlighet för döva, dövblinda och personer med nedsatt hörsel inom EU garanteras, särskilt inom ramen för Erasmus+ och anknytande program, genom att säkerställa att deltagarna inte blir oproportionerligt drabbade av att själva tvingas ombesörja tolkning.

---

¹ FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 11.

² http://www.univie.ac.at/designbilingual/downloads/De-Sign_Bilingual_Findings.pdf

³ Allmän kommentar nr 4, kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning, CRPD/C/GC/4. Tillgänglig på: <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

27. Europaparlamentet välkomnar pilotprojektet om det europeiska intyget om funktionsnedsättning. Parlamentet beklagar att teckenspråkstolkning inte omfattas av projektet eftersom detta avsevärt hindrar den fria rörligheten inom EU för döva och dövblinda arbetstagare och studerande och arbetstagare och studerande med nedsatt hörsel.

EU:s institutioner

28. Europaparlamentet erkänner att EU:s institutioner måste föregå med gott exempel och tillämpa bästa praxis för sin personal, sina förtroendevalda och praktikanter, och gentemot EU-medborgarna, när det gäller skälig anpassning och tillgänglighet, däribland teckenspråkstolkning.
29. Europaparlamentet välkomnar att EU-institutionerna redan, från fall till fall, står till tjänst med att göra offentliga evenemang och utskottssammanträden tillgängliga. Parlamentet anser att textning och taligenkänning bör anses som en alternativ, men likvärdig och nödvändig, åtgärd för personer som har nedsatt hörsel och inte använder teckenspråk, och detta har också relevans för EU-institutionernas anställda när det gäller att tillhandahålla skälig anpassning i enlighet med artikel 5 i rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet.
30. Europaparlamentet inser att EU-institutionerna har ett system som, genom deras respektive tolkningsavdelningar, erbjuder teckenspråkstolkning för tillgänglighetsändamål. Parlamentet uppmanar med kraft institutionerna att också använda sådana befintliga system för att ordna med skälig anpassning åt personal och/eller förtroendevalda, så att den administrativa bördan för den enskilde och för institutionerna verkligen minimeras.
31. Europaparlamentet yrkar enträget på att institutionerna formellt ska ge teckenspråkstolkarna samma status som dem som tolkar från talat språk, när det gäller de tjänster de erbjuder institutionerna och/eller deras personal samt utnämnda tjänstemän, också när det gäller tillgång till tekniskt stöd, förberedelsematerial och dokument.
32. Europaparlamentet uppmanar med kraft Eurostat att se till att EU-institutionerna förses med statistik om teckenspråksanvändare som är döva, dövblinda eller har nedsatt hörsel, så att institutionerna bättre kan definiera, genomföra och analysera sina strategier för personer med funktionsnedsättningar och sina språkstrategier.
33. Europaparlamentet uppmanar med kraft parlamentets besökstjänst att tillgodose behoven hos besökare som är döva, dövblinda eller har nedsatt hörsel, genom att direkt bereda tillgänglighet på ett nationellt eller regionalt teckenspråk samt med hjälp av tjänster för taligenkänning.
34. Europaparlamentet uppmanar institutionerna att till fullo genomföra EU:s pilotprojekt Insign, som är ett svar på parlamentets beslut av den 10–13 december 2012 om förverkligande av en tillämpning och en tjänst för teckenspråk i realtid och avser att

förbättra kommunikationerna mellan å ena sidan personer som är döva eller har nedsatt hörsel och å andra sidan EU-institutionerna¹.

35. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

---

¹ <http://www.eud.eu/projects/past-projects/insign-project/>